

Gradska knjižnica i čitaonica Belišće

IZVJEŠTAJ O RADU

ZA 2018. GODINU

U Belišću, 13.2.2019. g.

UVOD

Gradska knjižnica i čitaonica Belišće, prema svojoj namjeni i sadržaju knjižničkog fonda je narodna knjižnica, a prema zadacima trajnog i sustavno organiziranog rada na razvitku i unapređivanju knjižničarstva, nadležna je za pokrivanje i svih korisnika i potencijalnih korisnika na području grada Belišća. Prema navedenim karakteristikama, podnosim izvještaj o radu za 2018. godinu.

1. Nabava knjižnične građe i projekti

U 2018. godini, prema Knjizi inventara, nabavljeno je 1.890 svezaka knjiga. Na dan 31. prosinca 2018. godine Knjižnica prema knjizi inventara ima ukupno 42.590 knjiga, ali stvarno stanje je 29.747 knjiga. Knjige su se nabavljale na tri načina: kupovinom (vlastitim sredstvima, sredstvima Ministarstva kulture, Osječko-baranjske županije i Grada Belišća), otkupom Ministarstva kulture i poklonima građana. Otkupom Ministarstva kulture pristiglo nam je 723 knjige, poklonima 89 knjiga, dok je 1.078 knjiga kupljeno.

Knjige se nabavljaju iz svih područja prema Univerzalnoj decimalnoj klasifikaciji te prema Standardima za narodne knjižnice u RH (NN 58/99). Standardi govore da knjižni fond gradske narodne knjižnice treba sadržavati (u broju svezaka): 45% beletristike, 25% znanstvene i popularno-znanstvene literature, 27% literature za djecu i 3% priručne literature.

Knjižnični fond sastoji se od knjižne i neknjižne građe. Od neknjižne građe imamo:

- s-građu (igračke, „kartonke“, vodootporne/zvučne/taktilne slikovnice, društvene igre i sl.) i
- e-građu (cd-rom, dvd-rom).

Osim knjiga, imamo i igračke (S-građa), kojih je na dan 31. prosinca 2018. bilo 494 jedinica. U 2018. godini nabavili smo 77 igračaka kupovinom, a 11 poklonima. Inventarna knjiga E-građe na dan 31. prosinca 2018. broji 787 dvd-a. U 2018. godini prinovljeno je 150 jedinica E-građe, od toga 102 kupovinom, 2 otkupom Ministarstva kulture, a 46 poklonima.

Tijekom 2018. godine od časopisa/novina primali smo: četiri dnevna lista (Jutarnji list, Večernji list, Glas Slavonije i Sportske novosti), pet tjednih (Gloria, Nacional, Express, Story), Unikat i Interijeri i dekoracije kao dvomjesečnici, Dekupaž kao tromjesečnik te dječji časopis Moj planet kao mjesečnike.

Na natječaje Ministarstva kulture i Osječko-baranjske županije prijavili smo se za sljedeće programske djelatnosti (projekte):

- Nabava knjižne i neknjižne građe	tražena sredstva od MKRH –	100.000,00
	tražena sredstva od OBŽ –	5.000,00
- Manifestacije u Knjižnici	tražena sredstva od MKRH –	8.000,00
	tražena sredstva od OBŽ –	2.000,00
- Recikliranje je in	tražena sredstva od MKRH –	6.000,00

uz dodatna tražena sredstva od Grada Belišća.

Odobrena su nam sredstva za Nabavu knjižne i neknjižne građe i to u iznosu od 38.000 kuna od strane Ministarstva kulture i 2.000 kuna od Osječko-baranjske županije. Sredstva za Manifestacije u knjižnici odobrena su od Osječko-baranjske županije u iznosu od 1.000 kuna. Za Recikliranje je in nisu odobrena sredstva u iznosu od 6.000 kuna od strane Ministarstva kulture, ali Grad Belišće odobrio je iznos od 9.000 kuna, iako smo od Grada prvotno tražili samo 4.000 kuna. S tim novcem kupljeno je 9 kućica-knjižnica koje su postavljene u Belišću i okolnim prigradskim naseljima, točnije, u Bistrince, Kitišance, Vinogradce, Tiborjance, Gat, Veliškovce, Goricu i Bocanjeve.

2. Korisnici

Ukupno je u 2018. godini bilo evidentirano 511 korisnika članskih iskaznica. U godini prije bilo je 526 korisnika, tako da imamo blago smanjenje članstva. Od korisnika, najviše je djece – učenika osnovne i srednje škole, zatim studenata, a najveću skupinu odraslih članova čine umirovljenici te korisnici s višom i visokom stručnom spremom uz nezaposlene članove.

Članarina iznosi 80,00 kuna, a preko te iskaznice mogu posuđivati svi članovi jednoga kućanstva, jer je to obiteljska iskaznica. Osim posuđivanja knjiga, članovi mogu koristiti i sve ostale usluge knjižnice: korištenje čitaonice za čitanje dnevnog i tjednog tiska, međuknjižničnu posudbu, posuđivanje časopisa, igračaka i e-građe, kao i besplatno korištenje računala te interneta.

Najviše se posuđuje beletristika, lektira za osnovnu i srednju školu te publicistika. U 2018. godini posuđeno je 17.235 knjiga, a broj posjeta korisnika je 17.225.

3. Djelatnici i projekti

Od 2009. godine, u Knjižnici rade dvije djelatnice s visokom stručnom spremom, uz zapošljavanje knjižničara za stručno osposobljavanje. Od 2012. do sada su u Knjižnici svoje stručno osposobljavanje odradili te uspješno položili četiri knjižničarka: Vedrana Vidić, Jelena Vuković, Dijana Milišić-Zečević i Ivan Kostić. Od 1. siječnja 2017. godine u Knjižnici radi prvostupnica informatologije Dijana Milišić-Zečević, kao knjižničarka, tako da je u Knjižnici sada troje zaposlenih. Tijekom 2018. godine ravnateljica Vlasta Putar koristila je pravo roditeljskog dopusta (do 4.11.2018.) te pravo neiskorištenog godišnjeg odmora do kraja 2018. Sve njezine poslove obavljale su dvije knjižničarke, s tim što je Jasna Andrišić bila opunomoćena za obavljanje svih poslova ravnateljice i imala je pravo potpisa.

Svakodnevno poboljšavamo efikasnost našeg djelovanja za korisnike, a uvedene su i pozitivno ostvarene mnoge nove aktivnosti, što je vidljivo u ovom i prijašnjim izvještajima.

Tijekom 2018. godine u knjižnici je bilo tri volontera, pomoću kojih smo olakšali tekući posao, a posebice kroz provedbu radionica, stvaranja i očuvanja zbirke novinskih članaka o Belišću te zaštitu i popravak knjižnične građe. Treba izdvojiti volonterku Mirnu Andrišić koja je 2018. godine najviše puta posjetila knjižnicu kako bi pomagala pri obavljanju raznih knjižničarskih poslova.

4. Kulturna i javna djelatnost

Tijekom prošle godine održano je sljedeće:

- ◆ Kino za najmlađe – prikazivanje crtanog filma za skupinu „Kikići“ belišćanskog Dječjeg vrtića Maslačak (18.1.)
- ◆ Radionica kreativnog pisanja u suradnji s OŠ Belišće za učenike 5. i 7. razreda (6.2.)
- ◆ Akcija darivanja knjiga pod nazivom „Čitaj, dam, sretan sam - svoju knjigu daruj i tuđe srce obraduj“ (8.2.-22.2.)
- ◆ Otvorenje izložbe fotografija „Ulična fotografija“ u suradnji s Fotoklubom Valpovo (20.2.)
- ◆ Predstavljanje knjige „Šest milimetara“ Josipe Pavičić-Berardini (12.3.)
- ◆ Otvorenje izložbe fotografija „Fotovoice“ koju je priredio Klub mladih Garaža i Udruga djece i mladih s poteškoćama u razvoju Zvono (4.4.)
- ◆ Kino za najmlađe – prikazivanje crtanog filma za vrtićarce i školarce (13.4.)
- ◆ Noć knjige (23.4.):
 1. Predstavljanje knjige „O ljubavi, spletkama i svemu pomalo“ dječje književnice Vlaste Golub
 2. Sajam otpisanih i poklonjenih knjiga
 3. Kreativna radionica za učenike osnovne škole

4. Redoviti mjesečni sastanak Beliškanskog čitateljskog kluba – razgovor o budućnosti knjige
 5. Pub kviz u knjižnici
 6. Akcija „Knjiga na poklon“ za učlanjivanje
- ◆ Beliškanski vremeplov – sudjelovanje Knjižnice u tom multimedijском scenskom prikazu povijesti Belišća (2.5.)
 - ◆ Donacija knjiga knjižnici područne osnovne škole u Veliškovcima (7.5.)
 - ◆ Predstavljanje knjige Brune Šimleše „Istine i laži o ljubavi“ (9.5.)
 - ◆ Edukativni susret za vrtićku skupinu „Kikići“ iz beliškanskog Dječjeg vrtića Maslačak (8.6.)
 - ◆ Ljetna akcija „S 5 knjiga na godišnji odmor!“ (11.6.-3.9.)
 - ◆ Izložba čestitki koje je napravila knjižničarka Jasna Andrišić (9.7.-23.7.)
 - ◆ Povodom Dječjeg tjedna prikazivanje crtanog filma za najmlađe (4.10.)
 - ◆ Mjesec knjige:
 1. Književni susret s Majom Brajko-Livaković za osnovnoškolce (17.10.)
 2. Kreativna radionica za djecu – izrada nakita s motivima glagoljice (18.10.)
 3. Večer s Aleksandrom Stankovićem (19.10.)
 4. Danas ti čitam – čitanje vrtićarcima stare slikovnice (23.10.)
 5. Kreativna radionica za odrasle – izrada čestitki za vjenčanje i rođenje djeteta (25.10.)
 6. Micro:bit radionica za osnovnoškolce (26.10.)
 7. „Polarni san“ Davora Rostuhara – predstavljanje knjige (29.10.)
 8. Sastanak Beliškanskog čitateljskog kluba (30.10.)
 9. Kreativna radionica za djecu povodom Noći vještica (31.10.)
 10. Lego kockice u Belišću – izložba radova Lego kluba iz Zagreba (3.11.)
 11. Kreativna radionica za djecu – izrada bookmarkera pomoću sizzix stroja (5.11.)
 12. Posjet osnovnoškolaca iz Novog Bezdana (9.11.)
 13. Izložba kreativnih radova Eko-etno udruge Zlatne ruke iz Petrijevaca (9.11.-19.11.)
 14. Dan hrvatskih knjižnica – uz učlanjenje besplatna knjiga (10.11.)
 15. Prikazivanje dokumentarnog filma „Štafeta smrti“ redateljice Nade Prkačin (12.11.)
 16. Crtić za vrtić – prikazivanje crtanog filma za vrtićarce (13.11.)
 17. Radionica pripremanja sirove hrane koju je održala Anita Freimann (15.11.)

Bila su zakazana još dva događanja, ali su sudionici otkazali zbog nemogućnosti dolaska.
 - ◆ Izložba „Pušlek“ nakita Lucije Prebeg (22.11.-30.11.)
 - ◆ Prikazivanje božićnog filma „Kikićima“ beliškanskog Dječjeg vrtića Maslačak (30.11.)
 - ◆ Otvorenje izložbe slika „Boje zime“ članova Likovne udruge „Bel-Art“ Belišće (6.12.)
 - ◆ Prikazivanje božićnog filma 2.a i 2.b OŠ Ivana Kukuljevića Belišće (19.12.)
 - ◆ Otvorenje izložbe fotografija „Minijature Beli Manastir 2018.“ u organizaciji s Fotoklubom Valpovo, Zajednicom tehničke kulture Valpovo-Belišće i Foto-kino klubom Baranja-film (20.12.)
 - ◆ Kroz cijelu godinu kontinuirano se provode mjesečni sastanci Beliškanskog čitateljskog kluba (BČK)

Gradska knjižnica i čitaonica Belišće navedene aktivnosti organizira tijekom cijele godine, a naročito u Mjesecu hrvatske knjige (MHK), od 15. listopada do 15. studenog svake godine.

Osim svega navedenog, primili smo desetak skupina djece/učenika s njihovim odgajateljima iz dječjeg vrtića i s nastavnicima koje smo informirali o knjižnici, knjižničnom radu i djelatnosti te održali akciju vraćanja knjiga bez naplaćivanja zakasnine korisnicima koji dugo ne vraćaju posuđene knjige.

5. Radionice

Godina 2018. deseta je godina kontinuiteta održavanja kreativnih radionica u Gradskoj knjižnici i čitaonici Belišće. Budući da smo preseljenjem u novi prostor Knjižnice 2009. godine, dobili i mjesto gdje se takve radionice mogu održavati, odlučili smo obogatiti knjižnične usluge i kreativnošću za naše građane.

Tijekom 2018. godine održano je ukupno 23 radionica:

- Radionica izrade snjegovića – 12 učenika, snjegovići od frotirne čarape i rolica toalet papira; vodila Jasna Andrišić (4.1.)
- Anđeoska radionica – 12 učenica, anđeli na dva načina; vodila Jasna Andrišić (26.1.)
- Valentinovska radionica – 9 učenica, izrada čestitke i omotnice za Valentinovo i ukrasa u obliku srca tehnikom oslikavanja čipkom i salvetnom tehnikom; vodila Jasna Andrišić, pomagala Mirna Andrišić (13.2.)
- Prva radionica heklanja – 3 sudionice, izrada vunениh kvadratića tehnikom heklanja; vodila Jasna Andrišić (8.3)
- Radionica izrade uskrsnih čestitki sa sizzix strojem – članice zajednice Vjera i svjetlo, vodila Jasna Andrišić (9.3)
- Druga radionica heklanja – 2 sudionice, izrada leptira i ruže; vodila Jasna Andrišić, pomagala Vedrana Živković (15.3.)
- Uskrsna radionica – 12 učenika, ukrašavanje tacni salvetnom tehnikom i jaja tehnikom marmoriranja; vodila Jasna Andrišić (22.3.)
- Treća radionica heklanja – 4 sudionice; vodila Jasna Andrišić (23.3)
- Uskrsna radionica s „Kikićima“ – 18 djece vrtićke skupine „Kikići“, ukrašavanje posudica uskrsnim motivima; vodila Jasna Andrišić, pomagala Mirna Andrišić (28.3.)
- Četvrta radionica heklanja – 5 sudionica; vodila Jasna Andrišić (12.4.)
- Radionica za Noć knjige – 12 učenika, ukrašavanje medaljona salvetnom tehnikom i bojom za staklo te ukrašavanje ukosnica filcom i moosgummi materijalom pomoću sizzix stroja; vodila Dijana Milišić-Zečević, pomagala Jasna Andrišić (23.4)
- Radionica sa štapićima za sladoled – 11 učenika, izrada dva predmeta od štapića za sladolede, kartona, salveta, čupave žice i ukrasa od moosgummija; vodila Jasna Andrišić, pomogla Mirna Andrišić (24.5.)
- Radionica izrade naušnica – 10 učenica, izrada jednog para naušnica od žice, udice za naušnice i perlica; vodila Jasna Andrišić, pomogla Mirna Andrišić (12.7.)
- Radionica izrade narukvica – 14 učenika, izrada narukvica od higijenskih štapića, perlica i špagica; vodila Dijana Milišić-Zečević (30.8.)
- Prva micro:bit radionica – 3 sudionika; radionicu je vodio profesor Tomislav Pandurić (3.9.)
- Quilling radionica u Klasju – 6 sudionica, quilling tehnikom izrađivali su se razni motivi; vodila Jasna Andrišić (12.9.)
- Glagoljica radionica – 9 učenika, od fimo mase radili medaljone s motivima glagoljice; vodila Dijana Milišić-Zečević (18.10.)
- Radionica izrade čestitki sa sizzix strojem – 8 odraslih, čestitke za vjenčanje i rođenje djeteta i rođendanska čestitka; vodila Jasna Andrišić (25.10.)
- Druga micro:bit radionica – 8 učenika, radionicu je vodio profesor Marijan Antolović (26.10.)
- Radionica za Noć vještica – 9 učenika, izrada ukrasa od vune u obliku šišmiša, pauka i bundeva; vodila Dijana Milišić-Zečević (31.10.)
- Radionica izrade bookmarkera – 11 učenika, izrada bookmarkera pomoću sizzix stroja; vodila Dijana Milišić-Zečević (5.11.)
- Radionica pripremanja sirove hrane – 12 sudionika, vodila profesorica Anita Freimann (15.11.)

- Orašar radionica u vrtiću – 12 djece vrtićke skupine „Kikići“, izrada Orašara od rolica toalet papira i dvije vrste šećernih štapića od čupave žice i perlica; vodila Jasna Andrišić (12.12.). Radionice su vodile: knjižničarka Jasna Andrišić, knjižničarka Dijana Milišić-Zečević, profesorica Anita Freimann, profesor Marijan Antolović i profesor Tomislav Pandurić.

Tijekom ljetnih praznika, organizirane su dvije kreativne radionice za djecu. Za ovakav vid provođenja slobodnog vremena vlada jako velik interes i za svaku radionicu traži se mjesto više.

6. Stručni poslovi

Zbog obujma stručnih poslova u knjižnici, navest ćemo samo neke:

- praćenje i procjena ponude knjižne i neknjižne građe na tržištu, naručivanje
- tehnička obrada knjižne i neknjižne građe: žigovi, džepići, naljepnice, datumnici
- stručna i računalna obrada građe: inventarizacija, klasifikacija, signiranje, katalogizacija
- izrada baze podataka o članovima i knjižničnoj građi
- informiranje korisnika putem web stranice i facebooka Knjižnice
- redovito oglašavanje aktivnosti i novosti o Knjižnici; pisanje članaka za web i lokalne novine te informiranje građana putem lokalnog radija i dostupnih medija
- izrada statistika, raznih izvještaja i ostali administrativni poslovi
- procjena knjižnog fonda (evaluirati postojeći knjižni fond, izlučiti zastarjelu, dotrajalu i oštećenu građu, pripremiti za otpis)
- posudba knjižne i neknjižne građe korisnicima (pomoć/preporuke korisnicima pri odabiru građe), slaganje istih radi bolje preglednosti i lakšeg korištenja
- kontinuirani rad na poticanju korisnika za što češću uporabu knjižničnih prostora i usluga (primjerice, studentska čitaonica, učenje u knjižnici, korištenje računala, ...)
- redovita međuknjižnična posudba s GSKO-m (Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek)
- smišljanje tematskih zanimljivosti uz određene datume koje izlažemo u našim novim vitrinama u izložbenom prostoru te na panoima u knjižnici i organiziranje tematskih predavanja, radionica i svih vrsta događanja
- svakodnevno pregledavanje novina/časopisa i arhiviranje članaka o Belišću kronološkim redoslijedom
- planiranje manifestacija za cijelu godinu, posebice Noć knjige i Mjesec hrvatske knjige
- sudjelovanje u aktivnostima našeg grada (u suradnji s Gradom, ali i svim gradskim ustanovama, udrugama, pojedincima, ...)
- ostale aktivnosti tijekom godine s obzirom na datume različitih događaja, obilježavanja i obljetnice, značajne za događanja u Belišću (Dan Grada, Uskrs, Božić, sportske i kulturne manifestacije, Dan dječje knjige, Dječji tjedan, Valentinovo, ...)
- uvođenje e-građe – knjižnica obogaćuje svoj fond DVD filmovima za djecu i odrasle
- uvođenje s-građe – knjižnica obogaćuje svoj fond igračkama za djecu i društvenim igrama za djecu i odrasle
- uvođenje knjižne i neknjižne građe u računalo – sve je uvedeno do kraja 2018. godine te usklađeno knjigovodstveno.

7. Stručno usavršavanje

Tijekom 2018. prisustvovali smo na svim stručnim predavanjima, seminarima i radionicama tematski vezanim za knjižničarsku struku, ali i druga znanstvena, kulturna i gospodarska područja. Surađivali smo s Matičnom službom Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek (GSKO) i drugim knjižnicama (narodnim i školskim knjižnicama na području našeg djelovanja), a ravnateljica je i članica Upravnog odbora Društva knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema.

Također smo posjetili međunarodne sajmove knjiga Interliber u Zagrebu i Sa(n)jam knjige u Puli te uz stručni odabir napravili narudžbe i procijenili ostalu ponudu na tržištu knjižne i neknjižne građe, u skladu s daljnjom nabavom knjižne i neknjižne građe.

Knjižnica se u 2018. godini pridružila STEM revoluciji koju je u Hrvatskoj pokrenuo Institut za razvoj i inovativnost mladih - IRIM. Tim pokretom nastoji se uvesti nove tehnologije u hrvatske škole i knjižnice, a radi se o tzv. micro:bit uređajima. Upravo zbog toga u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek (GISKO) održana je jedna uvodna radionica o korištenju micro:bitova, namijenjena svim knjižničarima s područja Slavonije i Baranje, na kojoj je sudjelovala i knjižničarka Dijana Milišić-Zečević. Prije stupanja na snagu (25.5.2018.) Zakona o zaštiti osobnih podataka knjižničarka Dijana Milišić-Zečević odslušala je nekoliko predavanja o zakonskim okvirima zaštite osobnih podataka i primjeni Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka (GDPR). Knjižničarka Jasna Andrišić sudjelovala je na edukaciji o menadžmentu volontera koju je organizirala belišćanska Udruga djece i mladih s poteškoćama u razvoju Zvono. Obje knjižničarke prisustvovala su radionici o upravljanju projektnim ciklusom u svrhu bolje apsorpcije sredstava Europskog socijalnog fonda koja se održavala u GISKO-u. Osim toga, kontinuirano smo pratili propise i literaturu iz područja knjižničarstva te se sukladno tome usavršavali i djelovali.

8. Prostor, oprema i radno vrijeme

U prostoru u kojem Knjižnica djeluje, postoji dvorana za predavanja, izložbeni prostor i mini-dječji odjel s čitaonicom tiska (u istom prostoru provode se radionice) te posudbeni odjel i studentska čitaonica s računalima za korisnike. Prostor je suvremeno opremljen novim policama u kombinaciji sa starim policama jer se broj knjiga rapidno povećava (godišnje cca 1200-1500). Sve prostorije su sada i osvijetljenjem prilagođene korisnicima te imamo i staklenu vitrinu za zavičajnu zbirku i tri staklene vitrine za različite obavijesti, prigodne izložbe i zanimljivosti. Odlukom Grada Belišća u ožujku 2018. prostor Depoa Knjižnice prenamijenjen je u prostor za arhivu Grada. Taj prostor je Knjižnici bio potreban, jer su se u njemu nalazile tisuće knjiga smještene u ormare i na police. Zbog nedostatka prostora u prizemlju, depo se koristio i za građu za koju u tom trenutku nema mjesta, ali je uvijek bila dostupna korisnicima.

Od cjelokupnog inventara Knjižnice posebno ističemo kako posjedujemo stari laserski pisac i dva novija pisac-kopirka-skener uređaja. Pomoću novih uređaja naši korisnici imaju mogućnost koristiti nove usluge knjižnice. Zaključno sada knjižnica ima 7 računala, od toga jedno prijenosno (laptop).

Knjižnica je za korisnike otvorena 58 sati tjedno i to svim radnim danima od 8 do 19 sati te subotom od 9 do 12 sati. Takvom otvorenosti knjižnice znatno smo iznad prosjeka ostalih knjižnica u našoj županiji i šire, a pogotovo s obzirom na činjenicu da su samo tri osobe stalno zaposlene. Tijekom ljeta radi se skraćeno, jer zbog godišnjih odmora radi samo jedna osoba, a i posjećenost korisnika manja je u ljetnim mjesecima. Ljeti traje akcija „S 5 knjiga na godišnji odmor!“ koja korisnicima daje pogodnosti za čitanje. Ljetno radno vrijeme je: tri radna dana od 8 do 15 sati, a dva radna dana od 13 do 19 sati, dok se subotom radi kao i inače, od 9 do 12 sati.

Navedene djelatnosti Knjižnice provode se na općem odjelu – odjelu posudbe, na kojem knjižničarke ujedno rade i kao služba nabave i obrade te paralelno u svojoj smjeni rade i na dječjem odjelu i u studentskoj prostoriji. Uvode se knjige u Knjige inventara i u računalnu bazu METEL uz mnoštvo drugih poslova.

Za kraj napominjemo da smo izuzetno zadovoljni postignutim u 2018. godini, a nove ideje i aktivnosti planiramo ostvarivati i dalje.

ravnateljica Gradske knjižnice i čitaonice Belišće

Vlasta Putar, dipl. knjižničarka